



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

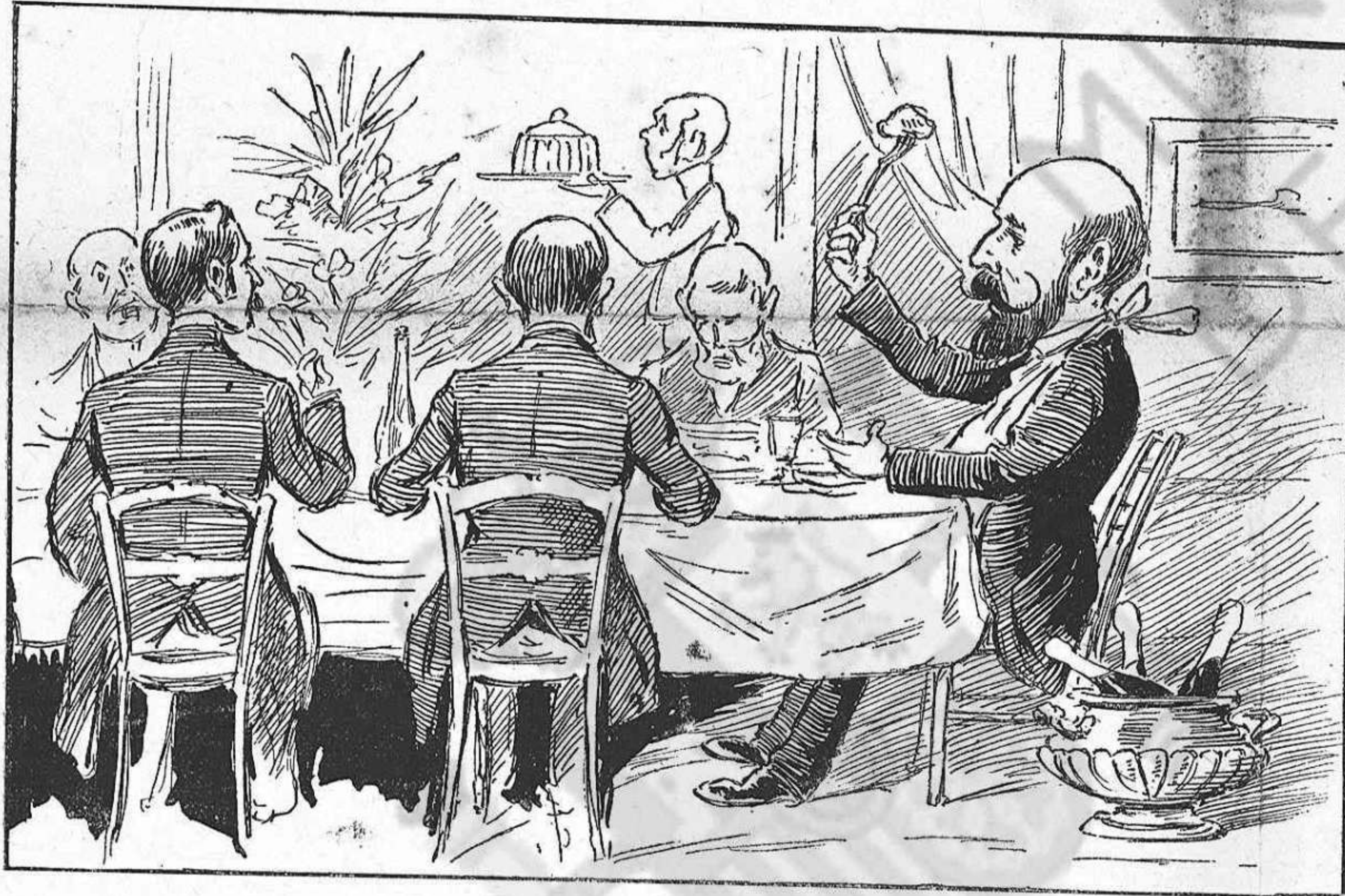
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

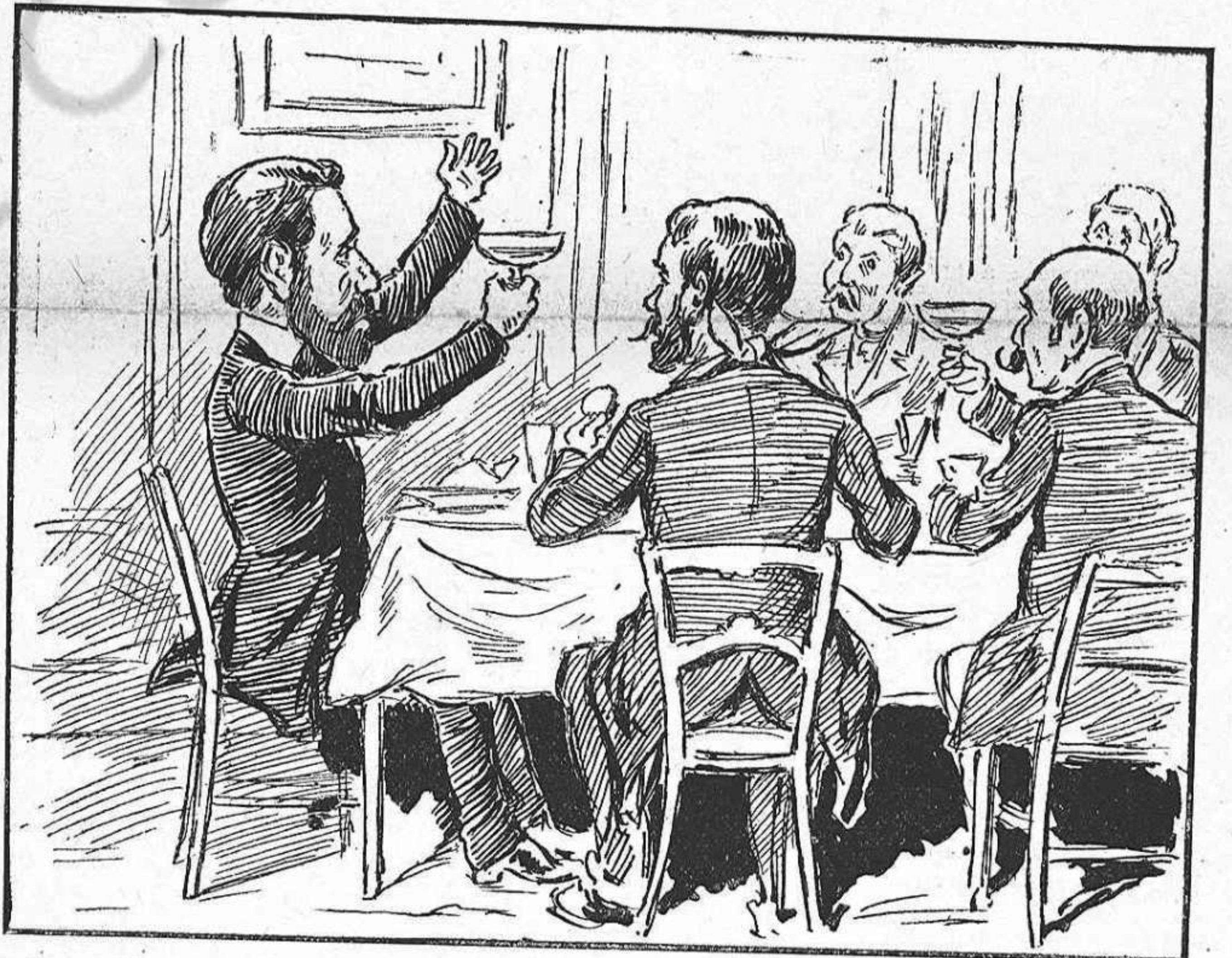
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

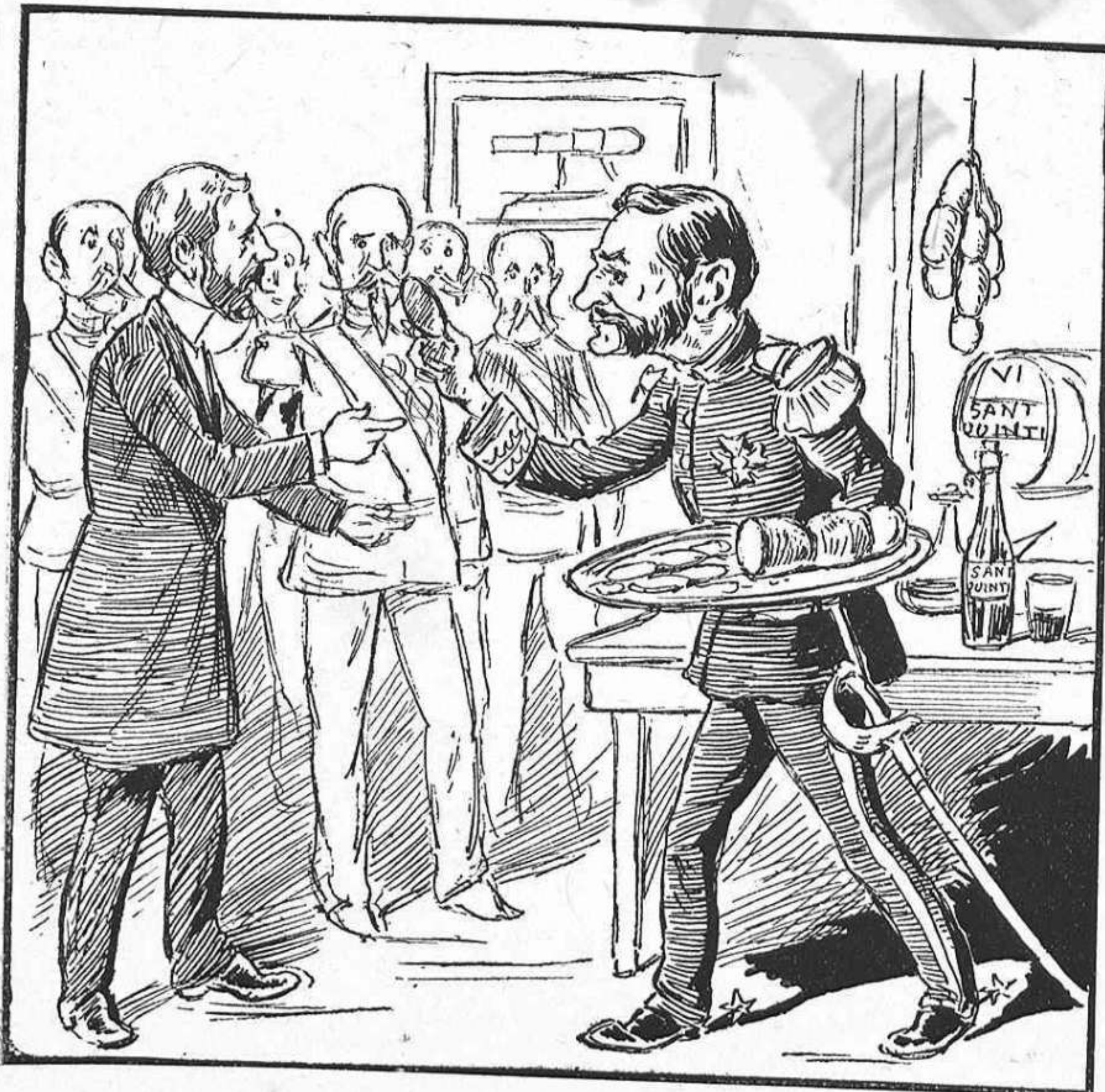
Mientras els polítichs menjan, el país dejuna



En Moret dona tiberis als senyors diputats.



En Canalejas, als seus amichs.



En Weyler, á tots els que se li presentan.



Y entre tant els presupostos s' aproban á la carrera, y ¡passa bou per bestia grossa!



PER un moment va semblar que l' ministre de Hisenda s' anava a posar las botas. Pochs dias avants no se n' hauria donat dos quartos de la seva posició dintre del ministeri: tenia enemics poderosos que l' combatían, que li segavan l' herba sota 'ls peus, y á no estarse discutint els presuposts, disponentse pera ferho de un plasso perentori, l' Urzáiz no hauria tingut mes remey que tornarse'n a casa seva.

Pero va presentar la ley exigint el pago en or dels drets arancelaris sobre determinats articles, y sigüé com posar oli en un llum. Els enemics de aquesta ley, els que ab mes furia s' disposavan a combatrela, tingueren de cedir davant de l' eloqüencia dels fets.

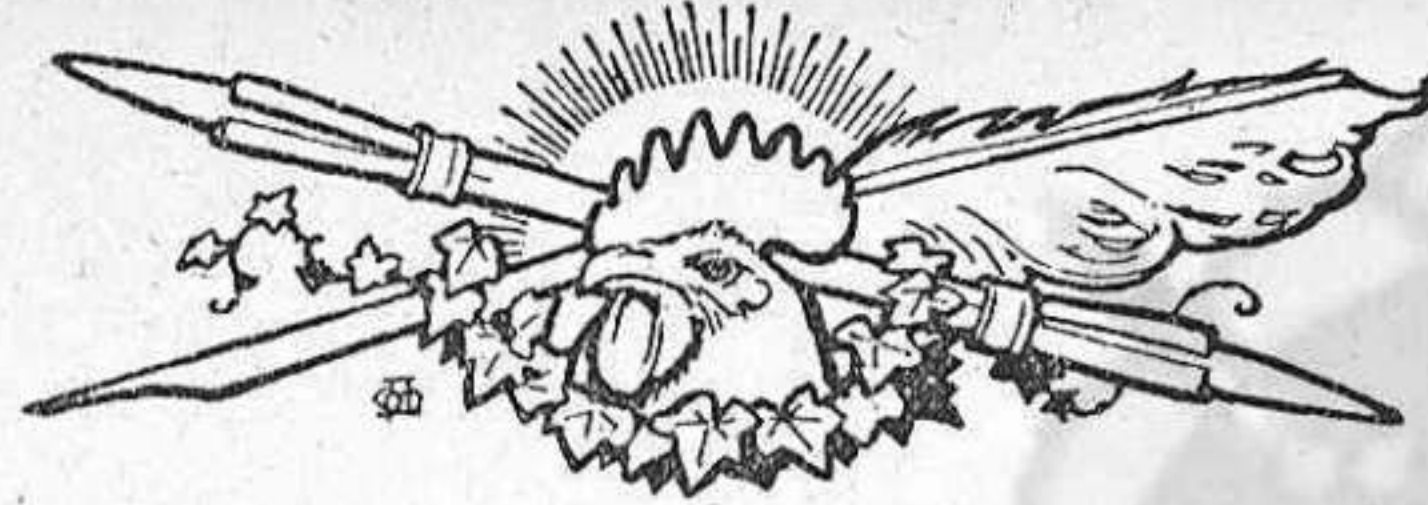
Digué l' ministre que al dictarla s' havia proposat millorar els cambis, y en efecte, els franchs comensaren a baixar: en tres ó quatre dias, de 42 á qu' estavan se posaren a 30. Semblava talment que l' ministre feya miracles, y 'ls mes reacis als seus plans y 'ls enemics mes enconats de la seva persona, se veyan obligats a cedir en sos intents d' hostilitat.

Mes prompte s' vá veure que la baixa era filla del pánich momentani de la especulació. Tots els que tenian franchs varen desferse'n cuyta-corrents; pero un cop passada aquesta primera impressió ha tornat a venir la puja. En dos dias no més de 30 varen posarse a 36, y ¡quí sab fins ahont s' enfilarán!

La única manera de restablir l' equilibri dels cambis fora votar un presupost perfectament acomodat als actuals recursos de la nació, introduhint en ell profitosas economias. Pero no es pas aquest el camí que s' segueix, sino tot el contrari. Al passar per la comissió dictaminant del Congrés, van augmentantse 'ls gastos, y tots els auments son admesos sense la menor dificultat. Els 900 y pico de milions que importavan s' aproximan ja á la xifra de 1,000 milions, y no pot el país suportar aquesta feixuga càrrega. El sistema de las trampas ha de correspondre necessariament al sistema dels despilfarros. El govern necessitará diners, y per obtenirlos no s' parará en barras, acudint en últim extrem á l' usura del Banc d' Espanya, y altres medis pel mateix estil.

Es ja, donchs, inqüestionable que no hi ha remey pera obtenir la millora del nostre estat económic, dintre del actual régimen. La regeneració no pot venir dels homes que han provocat la ruina de la nació. Unicament el poble podrà conseguirla apelant de una vegada á las salvadoras reivindicacions revolucionarias.

PEP BULLANGA



EXAMEN DE CONCIENCIA



I girém la vista enrera, veurém que las divisions que han mantingut esterilizada l' acció del partit republicá, dimanen del ensaig de República que va ferse l' any 1873.

Diferencias de criteri respecte á la organisació que havia de donarse á las novas institucions, y més encare sobre l' carácter més ó menos conservador, més ó menos radical que calia imprimir á la política republicana, segons la distinta manera que tenia cada hù de apreciar las circunstancias, produhiren el desacort.

Y aquest desacort que havia de ser momentani, s' aná tornant permanent, gracias á la incompatibilitat absoluta que va establirse entre alguns homes ilustres y prestigiosos per son talent y per la seva historia, que no sapigueren olvidar may més certs ressentiments personals, certas feridas del amor propi que mútuament y en mal hora s' havían inferit.

Cada home de aquests tingué l' seu grupo: cada grupo mantingué alsada la seva bandera. Tants pontífices, tantas iglesias. Tantas iglesias, tants dogmas.

Y fou sempre inútil tentar una refundició saludable. Aproximacions hi hagüen en el sentit de prestar-se mútua ajuda en determinadas circunstancias. La conveniencia 'ls acostava; la desconfiansa, l' rezel, y sobre tot el recort de las feridas mal cicatrizadas contribuían á separarlos. Y cada hù se n' tornava al seu camp, ab els seus soldats y ab la seva bandera.

Será molt trist, pero, per altra part, es molt humil lo que ha vingut succehint en aquest llarg período de 28 anys de peregrinació estéril dels derts de l' oposició.

Las distintas agrupacions republicanas, per antich carinyo, per justa admiració als homes eminents que las representavan, se mantenian unidas ab ells, forta cada una ab la seva rahó, y esperant y sempre en vá, ja que no una refundició imposible, una preponderancia sobre las demás. No s' pot negar, per altra part, que influía y no poch en el manteniment de las diferenciaciones, la major facilitat que aixó proporcionava á alguns amichs de figurar, de donarse aquest gust y fins de obtenir ventatjas positivas al concertarse determinadas coalicions, sobre tot de carácter electoral, dat que la designació de candidats s' ha fet partint sempre de una base de proporcionalitat entre las distintas agrupacions coaligadas.

Y ara afegirém que tant com es respectable, per

més que resulti nociu per un igual á la causa de la República, l' manteniment de las diferenciaciones basat en el carinyo y l' adhesió als homes de gran prestigi, no té res que l' recomani, quan s' emplea pera obtenir mesquinas ventatjas en las contingencias de la política. Entre un y altre móvil hi media la mateixa diferencia que hi ha entre l' desinterés y l' càlcul, entre l' afecte pur y la cuqueria.

Pero tot aquest sistema de diferenciaciones, que per uns ó altres motius, ha vingut sostenintse, durant aquest llarg período, y ab un empenyo digne de millor causa, está condemnat a desaparéixer.

Desgraciadament la mort implacable ha hagut de fer la feyna renovadora que no va saber realisar la convicció dels homes.

Van anar morint l' un darrera de l' altre, Figueiras el representant del federalisme orgánich, Ruiz Zorrilla l' adalit de la causa progressista-revolucionaria, Castelar el mantenedor de la tendencia conservadora encarnada en el possibilisme ecléctich: acaba de baixar al sepulcre Pí y Margall l' apóstol del federalisme pactista.

Y al morir, han sigut enterrats ab la seva peculiar bandera, sense deixar hereus ab prous prestigis pera mantenirla, com ells la mantingueren.

Recordis que tots quants ho intentaren després de la mort de n' Figueiras, tots quants ho pretengueren després de la mort de n' Ruiz Zorrilla, tots quants ho ensajaren després de la mort de n' Castelar, hagueren de fracassar totalment, de la mateixa manera que fracassarán y encare ab major motiu, tots quants pretenguin fer del sepulcre de n' Pí y Margall, qui sense volguer ofendre á ningú estava á cent cotxes d' altura sobre 'ls que l' rodejavan, el pedestal del seu entronisament.

Es una ley fatal de la naturalesa que la mort impliqui renovació dels organismes de la vida.

Després de la desaparició dels homes eminents que sustentaren las diferenciaciones republicanas, aquestas diferenciaciones no tenen ja rahó de ser que las aboni. En cambi l' idea pura, amplia, generosa subsisteix y subsistirá sempre, y té prou virtualitat pera pendre per ella mateixa una nova y adequada encarnació.

Els que apliquin la seva abnegació y 'ls seus esforços a favorirla son els que millor honorarán la bona memoria dels que foren, quals esperits despillats de las impuresas de la realitat y purgats de tot error, vetllarán pel bon éxit de la nostra empresa.

Si pensém en qu' es mes y es també mes essencial lo que 'ns uneix, que no lo que fins ara 'ns ha tingut separats y dividits, trobarém fàcilment una base amplia y segura de sólida refundició.

L' amor als principis democrátichs que tots per un igual sentim; la forma republicana que tots per un igual preconisém; la necessitat imprescindible que tots per un igual estimém de concedir á las regions un grau de autonomia, que sense destruir la necessaria unitat del Estat, permeti l' lliure desenvollop de las iniciativas de cada una; el deber que tots per un igual considerém ineludible de atendre á la millora moral y material de las classes proletarias, constituheixen un conjunt de principis y aspiracions que poden determinar un esclat de vida prepotent y útil en el camp republicá, llansantlo de dret á combatre sens treva ni descans, als enemics de la llibertat y als explotadors de la nostra patria sens ventura.

Prescindim ja per sempre mes de pontíficats y caudillatjes, propis sols de las oligarquias monárquicas, que aixís s' arreglan per assegurar el seu domini sobre l' país. Un partit com el republicá, que té las sevas arrels en la conciencia pública y l' ambient de vida en l' ayre pur de l' opinió, no necessita subjectarse á uns mollos tan estrets y tan mesquins. Prestigis basats ab l' abnegació y l' desinterés y no jefaturas imposables, es sols lo que s' necessita, pera dirigir y donar impuls á las poderosas corrents de l' opinió republicana, en sos combats per la justicia, per la llibertat y per la patria.

P. K.

AHIR Y AVUY



A enfonzarse nostre imperi colonial, en el moment en que l' notari Montero Ríos donava fé de la catástrofe posant la seva firma al peu del tractat de París, tothom va dirho:

—Al cap de vall som. A Espanya no li queda mes remey que ferse càrrech de la realitat y enmotllarse á las circunstancias. ¿Es pobre? Donchs com á pobre ha de viure. Com á pobre viurá.

Per tot arreu va aixecarse l' mateix crit: Regeneració! El llensavan els polítichs, el llensavan els productors, els alts, els baixos, tothom.

Els polítichs, no sé com l' entenían aquesta paraula, síntesis de l' aspiració general. En quant al país, á la gent que paga, treballa y sufreix, el dupte no existia.

—Regeneració—deyan els contribuents—vol dir simplificar l' administració, reduhir els gastos, evitar filtracions y irregularitats y aplicar útil y honradament els diners que la nació entrega als seus gobernants.

Y afinant la punteria, seguían dihent:

—Hi ha que suprimir empleats, hi ha que reduhir la llista civil, hi ha que retallar la consignació del clero. Generals ¿per qué n' necessitám tants? Bisbes ¿per qué no hem de pasearnos ab menos? Ministres ¿per qué no n' hi ha d' haver prou ab tres ó quatre?

Llavors la nació tenia un presupost anyal de vuyt cents y pico de milions.

L' ardorós clam de regeneració! sonava encare per tot arreu, quan vingüen en Villaverde.

Prosiesta dels números—perque fins en els números hi cab la poesia—don Raymundo s' encarà resoltament ab el país y va dirli:

—Senyor meu, tot aixó de la regeneració está molt bé: penso lo mateix que tú, y opino que costi lo que costi 'ns hem de regenerar. Pero...

Aquí va fer una pausa llarguissima, perque, realment, lo que l' home anava á dir volia molt pit.

—Pero avans que tot hi ha que regularisar l' Hisenda pública, per qual motiu la nació en compte dels vuyt cents milions que pagava, aquest any ne pagaré nou cents.—

L' escena es encare molt fresca y no es necessari recordarla.

Com un sol home l' país va aixecarse y pronunciá un plol colossal, que l' temps no ha pogut borrar dels nostres oïdos.

—¿Nou cents milions? ¿Nou cents dimónis que se t' emportin! ¿Qué s' ha figurat aquest home?—clamavan els contribuents, aturats davant de tan inesperada demanda.—Ara que no tenim colonias, ara que som mes pobres que may, ara que casi ho hem perdut tot ¿aniriam á aumentar els gastos, com derrotador desenfrenat que veyent próxima la ruina llensa al mitj del carrer las últimas monedas que s' troba á la bossa?... Aixó may, may, ¡may!

Zaragossa cridá á capítul á las Cámaras de Comers y Valladolit reuní als agricultors. Cádiz congregá als industrials. Las bocas que parlaren foren mil; pero l' discurs va ser sempre l' mateix.

—No podém, no devém, no volém pagar lo que l' ministre 'ns demana. Y no ho pagarém encare que se 'ns embargui, que se 'ns persegueixi, que se 'ns empresoni. ¡Abaix el presupost dels nou cents milions! ¡Viscan las economias!

May s' ha vist unanimitat mes completa. Els contribuents semblavan disposats á tot, á tot absolutament.

La proposició d' arrossegar á n' en Villaverde s' discutia ab una naturalitat pasmosa. Dels projectes de resistencia pasiva s' passava als de resistencia activa. S' parlava de barricadas com si s' parlés d' un dret reconegut per la Constitució.

Pero, passés lo que passés, el país ho deya:

—Hem jurat que no, y no faltaré a la paraula donada: els nou cents milions que l' ministre 'ns demana, ¡no 'ls pagarém!

Y efectivament, vam pagarlos.

Aixó era ahir.

Avuy... De la regeneració ja ningú se n' recorda. No sé si perque ja devém estar regenerats, ó per que, s' ha deixat la cosa per millor ocasió.

Las Corts discuteixen—ó fingeixen discutir—els presuposts, y á pas de carga aproban todas las disbaixas, todas las monstruositats que al govern se li ha ocoregut estampar sobre l' paper.

No hi ha en Villaverde, aquell bárbaro dels nou cents milions que no volíam pagar y que vam pagar ab tanta bonhomie; pero hi ha l' Urzáiz, si menos sorrut que aquell, mil vegadas mes terrible per las nostras butxacacs.

Ell ja ho sab que l' país no pot mes y que al entregar á n' en Villaverde els nou cents milions va agotar las forsas, pero ¿com arreglarlo, si es precis contentar á tanta gent?

—Demano un augment de 30 milions—diu el ministre de la Guerra.

Y l' Urzáiz el concedeix.

—Demano un augment de 12—diu el de Marina.

Y l' Urzáiz s' hi conforma.

—Demano aixó—diu el d' Agricultura.

Y l' ministre respón que sí.

—Demano alló—diu el de Gracia y Justicia.

Y don Angel accepta la petició.

Pero ¿y l' país? ¿Quin paper hi fa, davant d' aquesta invasió de sangoneras rabiosas que després de deixarlo sense sanch, amenassan deixarlo sense pell?

Donchs res; el país tan fresch y tan guapo, disposantse a pagar, entre una cosa y un' altra, mil milions de pesetas, ¡mil milions!

El mateix país que al acabarse la guerra deya que pagarne vuyt cents li era impossible!

El mateix que volía trinxar á n' en Villaverde perque n' hi exigia nou cents!

¡Ah!... Ja té rahó l' desafinat piano de manubri qu' en aquest moment s' atura davant de la meva finestra, fent ressonar las patriótichs notas de la marxa de Cádiz...

¡Vi va Es-pañal...

FANTÁSTICH



s bonich lo que está passant ab motiu dels successos de la Plassa de Santa Ana.

No hi ha ningú que ignori que l' agressió va partir del colegi elector establert en el quartellillo de bomberos: fins la Perdú l' endemá citava el nom de algun agressor, y alguns dels que sortiren ferits y á alguns altres, com á n' en Lerroix y al Ardid, que no feren més que obrar en defensa propia, se tracta, segons se diu, de processarlos.

Que pintin á la justicia tapada d' ulls, ho comprendem: es una costum antiga y fins á cert punt admesa; pero que li permetin donar garrotadas de cego es cosa que no s' explica ni s' pot tolerar.

Alguns diputats han tingut á bé denunciar que la gasolina que l' govern regala als pobles per l' extinció de la llagosta, hi ha molts cacichs que se la pulleixen, embutxacants 'ls diners que n' treuhen, mentres altres la fan servir per iluminar la seva casa.

Valdría la pena de que als que aixís procedeixen la gasolina 'ls la fessin dragar si s' plau per forsa y á grans dossis.

Aixís potser s' extingiria la pitjor plaga de todas: la plaga del caciquisme.

La senmana passada, sis ciutadans de Mataró, inculpats de haver presentat al govern civil els estatuts de una societat lliure-pensadora, sigueren declarats exempts de tota responsabilitat, per haver

el fiscal de l' Audiencia desistit de la seva acusació. Aquesta resolució era d' esperar, puig es justa, lògica y está perfectament acomodada á las lleys del Estat.

Pero ¿com aixó que s' ha vist ara, no s' va veure al practicar-se las primeras diligencias de la causa? ¿Com no ho va tenir en compte l' Jutje instructor, que, segons diuhen, es un católich de primera forsa? ¿Hi ha per ventura cap dret que autorisi á inferir las molestias y 'ls perjudicis propis de un processament, á sis homes honrats, que al fer us de una de las facultats que las lleys vigents concedeixen á tot ciutadà, no han pogut cometre ni la més petita sombra de delictes?

El desestiment del Sr. Fiscal, acceptat per la Sala, implica quan menos una censura contra l' procedir del Jutje instructor.

En un altre país que no fos el nostre, l' seu fanatisme católich no l' lliuraria de la condigna responsabilitat. Aquí, en cambi, es molt fàcil que 'ls clericals li apuntin una bona nota en la seva fulla de serveys... y l' tinguin present per quan creguin arribada l' hora de restablir el Tribunal del Sant Ofici.

Pera montarlo com cal necessitarán funcionarios que hajan sapigut fer l' aprenentatje.

Mort en Gamazo, s' ha fet càrrech de la colla gamacista en Maura.

Y entre 'ls polítichs de Madrid, tot es preguntar-se: ¿Qué farán ara aquests fulanos? ¿Quina actitud adoptarán? ¿Se n' tornarán ab els liberals? ¿Se pasarán als conservadors?

Vels'hi aquí una colla política que lo mateix pot servir als uns com als altres. ¡Y encare hi haurá qui califiqui de falornia, la existencia dels hermafrodítas!

Estém enterament de acort ab las següents declaraciones:

«La Junta provincial del partit de Fusió republicana declara que no obstant la seva organisació com á partit, tendeix a unificar l' acció dels republicans. Que contra l' régimen imperant, la diferencia de matisos no ha de ser obstacle per aquesta unitat d' acció. Qu' es política suicida y contra 'ls interessos de la República, la falta de aquesta unitat, en tant subsisteixi l' régimen monárquich. Qu' en sa consecuencia l' partit republicá deu ser en contra l' régimen actual. Els matisos conservadors ó radicals podran ser base de grans partits, al servey de la República triomfant.»

Aquest es el verdader camí, y no hi haurá republica digne de portar aquest nom, que no s' apresuri á seguirlo.

LA CAMPANA DE GRACIA ha tingut l' honor de rebre la visita de una comissió de l' Associació escolar republicana, y ab ella l' ocasió de oferirli en tot y per tot el seu apoyo, pera portar á bon terme la idea d' erigir en la nostra ciutat un monument públich á la memoria del venerable Pí y Margall. Pochs fills de Barcelona l' mereixen tan com ell.

Catalanistas y regionalistas han tornat á mesurárselas.

Per si nosaltres vam conjuminar las bases de Manresa y ara vosaltres vos n' aprofitau; per si nosaltres treballám anant á las urnas ab exposició de las nostras vidas y dels nostres cabals, mentres vosaltres vos ho esteu mirant desde la barrera, no s' han dit encare l' nom del company de Sant Antoni, pero no se n' ha faltat gayre.

Preném exemple de aquests carinyos, pera deduhir lo que seria la pobra Catalunya, si queya á las mans de aquests salvadors de la seva autonomia.

La divisió rabiosa que reyna en certs poblets entre 'ls del Café de Dalt y 'ls del Café de Baix, seria l' patró en que calcarían las sevas rivalitats.

Cap idea, y tot petit y mesquí: hasta 'ls odis.

Ja no son sols els terroristas els que no deixan dormir todas las horas al molt poderós emperador Guiliém de Alemania. Ara, ademés, te una por cervical al càncer, terrible malaltia que s' ha cebat en molts individuos de sa familia. Al efecte d' evitar que acabi també ab ell, ha acudit á alguns sabis del seu imperi, excitantlos á buscar la manera de tornar curable una enfermetat que fins ara no tenia cura.

Vels'hi aquí que si arriban á conseguirho, tot aixó deurá l' humanitat al Emperador, per mes que sempre podrá dirse que no l' ha mogut tant en aquest empenyo l' amor á la humanitat com l' estima de la seva propia pell.

En aquest sentit, y baix aquest mateix punt de vista seria bó que 'ls pobles no paguessin als seus soberans, mes que una llista civil equivalent al jornal mitj de un operari.

Aixó tindria la ventatja de posarlos, respecte á possibilitat de alimentarse, en la mateixa situació en que s' troba la immensa majoria dels seus súbdits.

Y tal com fan ab el càncer, s' apressuraria á buscar sabis que á tota costa resolguessin la qüestió social, qu' es, ben mirada, l' únich y mes terrible càncer de las societats modernas.

D. Ernest Vendrell llegirá un treball sobre Hapatia en la Conferencia dominical que la Escuela Moderna, Bailén, 70, 1.ª, celebrará demá diumenje, á las onze del matí en punt.



PERELLÓ, 6 de desembre

El día 4 del corrent, á las dos de la tarde, s' efectuá l' enterro civil del jove y simpátich lliure-pensador Joseph Rebull Margalef, havent assistit al acte que revestí gran solemnitat, no obstant y ser día de treball, més de 300 personas, que al só de una música recorregueren els principals carrers, fins al cementiri civil, ahont se rendí l' últim tribut al finat, llegintse una sentida poesia del Sr. Pallarés y Clariana.

LLANSÀ, 4 de desembre

Ab motiu de la mort del venerable Pí y Margall, l' Ajuntament ha pres l' acort de posar el seu nom al carrer més céntrich de la població, qu' es el de la Pilota.

Ab aixó la corporació municipal ha interpretat els sentiments unànims dels llansanenchs, que sempre han sentit una admiració molt gran per l' eminent repúblic, a qui la patria acaba de perdre, augmentantse el cúmul inmens de las sovas desdixas.

GIJÓN (ASTURIAS), 6 de desembre
El dilluns sortiren de aquesta ciutat camí de casa seva 26 paletas catalans, que aquí havíen vingut contractats per la societat *Constructora Gijonesa*. Després de ferlos treballar més horas de las convingudas, tractaven encare de rebaixarlos el jornal, per lo qual no han volgut passar, havent rescindit el contracte. És molt de sentir que 's jugui de aquest modo ab la classe obrera. Si 'ls patrons faltan aixís a las formalitats contractes què tenen que fer els treballadors?

BADALONA, 10 de desembre
El pobre Jordi sofreix mort i passió en molts dels establiments de aquesta ciutat. ¡Vaya una manera d' estimar-li l' orella! Però i qué fan las autoritats que no ho evitan? Hi ha qui suposa que son tan fortas las dosis d' opi que las hi propinan els cafeters y otras personas interessadas, que no hi ha medi humá de despertarlas. És molt trist que aixó succeeixi en una població com la nostra, sent el malehit vici causa de la ruina y desesperació de numerosas familias.

BAGUR, 10 de desembre
Pocas eleccions municipals s' havian vist en aquesta vila ó colonia tan nutridas com las del diumenje passat.

grabat insert en el present número. L' escombra famosa semblá ser l' ensenya del combat, que uns y altres se disputavan ab verdadera furia. Jugaren els bastons, las pedras y algunas armas. Els bachibazuks sigueren impotents pera descompartir aquellas faristelas místicas en la exacerbació del seu furor. A un de aquells soldats del Sultán li buydaren un ull, lo qual li donará dret á dir que la defensa del ordre públic li costa un ull de la cara. De frares y monjos estussinats n' hi hagué un gran número; pero 'ls franciscans per ser menos que 'ls grechs tingueren de carregar ab la part més dolorosa de la pallissa. De vint ne quedaren disset de ferits de més ó menos gravetat, casi tots ells ab nyanyos al cap, haventhi caygut de plá las garrotadas per la costum que tenen de portar la clepsa afeytada.

Tals han sigut els sucesos escandalosos ocorreguts en el temp'e del Sant Sepulcre de Jerusalem, entre dos congregacions religiosas, que una y altra blasonan de tenir per norma la rigurosa imitació de Jesucrist.

J.

ESCUSAS

Hi han moltes personas que de massa generosas no donan may res. Troban la manera de pasar per espléndidas sense costarlos un xavo.

Els aneu á trobar pera que contribuixin á la suscripció que s' ha obert pera remediar una calamitat:

—No pot ser, —responen;— per donar un miserable duro no vull que 'l meu nom figuri en lloch. O donar cent duros ó no cal posarshi á fer el filántrop.

Els enmatlleven una pesseta y encare que siga per una necessitat imperiosa, os dirán:

—Noy, ja sabs que som amichs. *Al amigo y al caballo no consallo* y quan te convingui reventa'l. Quan necessari-

Y d' aquest modo ab un génit mes fréstech qu' un Roldán y un valor mes tremendo que 'l Cid, s' estalvián de rebre una tanda de bofetadas, aguantan qualsevol insult y no 's perden.

Avuy en la política s' dona una nova varietat dels tals tipos.

Se 'n veuen molts que tot lo día xerran per las taulas de café criticant tots els ideals y á tots els seus partidaris.

—Home, els diheu; no sé perquè robéu á la política el vostre inapreciable y valerós concurs. ¿Per qué no hi preneu part activa afiliantvos al partit més afí á la vostra manera de pensar?

—Perque jo, responen, m' hi entusiasmo massa y un día 'm llensaria al carrer arrastrant á las masses y fent un daltabaix.

Y ni fan cap daltabaix, ni votan ni 's gastan cinch céntims per un diari.

Però els més salats son els que ho troban tot massa poch radical. N' hi sentit varios exemplars.

—Jo, diuhen, no soch republicá ¿qué vol dir ser republica? Total res; ja ha passat de moda. Si jo hagués d' ésser alguna cosa fora anarquista ó alguna cosa més enllá encare si es qu' existeix una idea més avansada.

Efectivament, per ells es poch ésser republicá y per no haver d' ésser al menos nihilistas no son res. Es á dir no son res. Fan de reaccionari.

JEPH DE JESPU

ENTRE 'L MINISTRE Y JO

—Salve, afortunat gallego, Necker, Laso, Lafitte...

—¡Prou!

Ben clá 'm díu aquest preámbul que venfu ab l' intenció de demanarme un empleo.

¿Qué desitju ser? ¿Burot?

¿Administradó economic?

¿Conserje? ¿Recaudador?

—Calleu, inspirat ministre; no enteleu ab semblants mots l' intenció noble y patriótica que m' ha portat fins á vos.

Vinch, no á darvos un *sablasso*, sino á tení el gran honor de juntá á las ja rebudas novas felicitacions.

Sou un gran home, don Angel, sou un geni portentós.

La qüestió del or ó 'l joch del balanci



De deu á dotze puja 'l ministre, y entre aquest cómic tira y afliuxa 'l or que 'ns quedava va desfilant.

Algú extranyará que no s' efectuessin el día mateix qu' en els altres pobles de la Península; pero aquí no hi ha que extranyar res, perque un remat si 'l seu pastor no 'l treu del corral, ja es sabut que s' hi quedarà, y probas ha donat aquest remat de la seva fidelitat al seu *Senyor*, puig tan bon punt aquest ha confeccionat una candidatura composta de quatre escolans y un home (aquest últim per cástich), tots els xays han sortit á votar. Ab aixó la colonia ha donat mostres de son agrahiment al *Senyor*, dat que mesos enrera per obtenir l' augment de un ral per jornal se vejé obligada á sostenir algunas semanas de *huelga*, y aixó que ab aquest trist ral de augment no 's posava de bon tros al nivell dels preus que 's guanyan á las poblacions vehinas en la mateixa industria. Però 'l *Senyor* cedí temerós de que 'ls xays se li haguessen tornat rabiosos, y ara desde que al dematí, quan entran á la fábrica, 'ls fá pendre una tassa de tila, no hi ha bestia més manso.

L' AGARRADA DELS FRARES

EN EL SANT SEPULCRE DE JERUSALEM

A pesar de que 'l país pertany al Sultán de Turquia, el Sant Sepulcre de Jerusalem está administrat y explotat piosament desde temps antich per dos distintas congregacions religiosas: la dels monjos grechs, cismáticos, y la dels franciscans, católichs. Per pertáner á dos religions distintas, per més que l' una y l' altra alardejin de cristianes, res te d' extrany que frares y monjos viscan en perpétua hostilitat. Es qüestió de creencias y en certa manera de negoci espiritual, que no cedeix ni davant del lloch sagrat ahont reposá 'l cos de Jesucrist, el fundador de una religió, que predicá constantment la pau y la concórdia entre 'ls homes de bona voluntat.

Cada una de las dos congregacions té demarcadas dintre del edifici las diverses dependencias al seu cárrech. Aixó no vol dir que continuament tractin de invadir l' una el terreno de l' altra, engendrantse á cada instant tota mena de renyinas y conflictes.

Però cap comparable al ocorregut á principis del passat mes de novembre.

Vels'hi aquí com van anar las cosas. En l' atri de la basílica, considerat com á punt neutral y lliure al accés de frares y monjos indistintament, hi havia una cisterna. Els monjos grechs s' encarregaren d' escurarla, y després de ferho, instalaren en el fondo de la mateixa una capella, y se 'n feren amos. Un cop ho hagueren lograt sortiren ab que constituhint l' enllosat del atri l' sostre ó cuberta de la capella cisterna, també 'ls pertanyia, y desde aquest punt pretengueren privar l' accés per ell als frares franciscans. Aquests acudiren á l' autoritat turca, y 'ls doná la rahó. Aixó succehia l' dos de novembre.

Però els monjos grechs se feren forts ab la seva deria, y no sols aixó, sino que eixiren ademés ab la pretensió de qu' eran també propietaris de una escala de pedra que utilisavan els franciscans. En aquella escala va tenir lloch la batalla, la nit del dia 4. Havian els grechs el día avants pres l' escombra á un franciscá que la netejava. Al matí del 4, en número de uns vint els franciscans se posaren al costat del frare escombriaire, per evitar que li tornessin á pendre l' escombra.

Acudiren els grechs, en número de una vintanena, y durant tot el día permanesqueren al peu de l' escala, enfront dels franciscans, que ocupavan la part superior de la mateixa. Durant tot el día s' estigueren mirant en actitud hostil, pero sense atacar, y esperant cada bando que l' enemich se retirés. Però anavan passant las horas y ni 'ls uns ni 'ls altres abandonavan el puesto. Per ff exasperats, mentres els de baix pujavan alguns grahons, els de dalt anavan baixantlos, y al toparse s' armá una barreja frenética, ab tots els honors de una verdadera batalla. Aquest moment es el que representa l'

tis deu duros dígamho pero per una pesseta no vull que pugas pensarte que 't vull humillar fente una caritat.

Y aixís troban sempre escusas pera negar lo poch y no donan lo molt prometent el doble.

Lo mateix que fan ab els quartos els uns, fan els altres ab el valor.

Evitan el tenir rahons perque 's coneixen el génit y posats á renyir *farían desgracias*.

Els diuhen que á tal banda els están posant com un drap brut y contestan:

—Si no pel sino, aniria allá y 'n diria quatre de frescas á tan indignes brétols. Pero no hi vaig perque no sabria contindre y 'm perdria.

Y s' allunyan *prudement* del teatro qu' *hauria* de ser de la catástrofe.

Els avisan que hi va el sastre á cobrá el compte y com que 'l tal sastre es un mal parlat que si no cobra insulta, per no tenirhi rahons, s' amagan.

Perque es lo qu' ells diuhen:

—Jo no soch bó per aguantar segons quinas parauladas. Las sanchs se 'm pujan al cap y el tiraria pel balcó. Evitémli aquesta desgracia.

el fénix dels hisendistas, el pare dels espanyols.

—¿Parleu del meu decret célebre?

—Com ne parla avuy tothom, desde Vigo á Sant Gervasi desde Cádiz á Port-Bou.

¡Conseguir d' una plomada que paguin els drets en or el bacallá, las monjetas, el cacau y 'ls muixarnóns!

¡Omplir las caixas d' Espanya ab aquest metall precios del qual ja s'ols se 'n tenia un remotíssim recort!...

¿Sabau, ilustre don Angel, que ab aquest magnífich cop us heu convertit en ídol d' una pila de gent?

—¡Oh!

No n' hi ha per tant.

—¡Punyalada!

Per Deu, no sigueu tan tou, que idees d' aquest calibre no sol tenirlas tothom.

Lo únich, no obstant, que m' intriga es una cosa. Si aixó

que ara heu fet devia darnos un resultat tan hermós; si en aquest gran pas hi havia la clau de la salvació de nostra hisenda, ¿cóm diabla, apático ó temerós, heu trigat tant á donarlo? Fa nou mesos, ¿sentíu? nou, nou mesos que sou ministre, nou mesos que la nació somica y espeternega, agobiada de dolor, y vos, en lloch de curarla, calleu lo mateix que un sóch y us guardau á la cartera el remey miraculós que us consta que ha de salvarla. Veyám ¿cóm s' explica aixó? —¿Cóm?... Els embrassos ¿no duran nou mesos? —¡Ja ho comprenech tot!

Van quedarme 'l primer día, y al expirá 'l plasso... ¡brrom! Nada, en quant á aixó se us torna la fama; teníu rahó. Ara un' altre pregunteta. Al dictá 'l decret del or, ¿heu cregut d' un modo serio nivellá 'ls cambis?

—Segóns... es molt possible...

—¿De manera qu' en rigor no n' esteu segur?...

—Caramba...

—Sense embuts, home; en el món ¿qu' es el que algun cop no s' erra? Parleu clá.

—Us vaig á obrí 'l cor.

Lo del or es una proba feta com aquí 's fa tot, al atzar, á la ventura, al capritxo de la sort.

¿Que la cosa surt bé? ¡Bravo!

Passaré per un colós y 'm daré la mar de llustre.

¿Que al ff resulta un bunyol?

Procuraré remediarlo fente un altre de més gros, exigint que 's pagui en plata, ó en ferro colat ó en plom, ó diré: *Aquí queda eso*, jo ja m' hi divertí prou.

—¡Molt bé! D' aixó 'n dich ministros.

—Fillet, se fa lo que 's pot.

Y ara, sobre tot silenci: que aquesta conversació no surti de la provincia.

—Visqueu tranquil: seré un pou, una cisterna, un sepulcre, un ninot de pedra, ¡un mort!

C. GUMA

REPICHS



CONTINUAN las hassanyas de aquell príncep consort de la desventura reyna Guillermina de Holanda... el qual, está vist que si s' hi vá casar sigué sols pel formatje.

Diuhen que días enrera vá presentarse á la Cort borratxo com una sopa, insultant grosserament á la seva costella, y bastonejant als servidors de aquesta, que varen sortir en la seva defensa...

Y á pesar de tot, quan tothom esperava que la reyna demanaria 'l divorci, pera separarse de un home que li dona tan mala vida, ara diuhen que han fet las paus, no sent agena á n' aquesta inesperada reconciliació, l' intervenció directa del emperador de Alemania.

El qual podrá apuntarse aquest nou mérit en la llista de las sevas variadas aptituds: ja no sols será guerrero, y marino, y orador, y escritor, y pintor, y escultor, y músich, sino també arreglador de matrimonis desunits.

De todas maneras se diu que 'l rey consort (al qual probablement li haurán pagat tots els deutes que tenia) se disposa á empendre un llarch viatge á las colonias holandesas.

Sent aixís, sempre resultarà que á pesar de la reconciliació, la seva senyora l' envia á passeig.

S' assegura que l' Arquebisbe de Sevilla ha embutxacat alguns milers de duros, venentse una finca que no era seva.

Ell ray. Ab la mateixa má ab que s' haurá ficat els quartos á la butxaca, 's donará l' absolució... y en paus ab tot: ab la butxaca y ab la conciencia.

El congrés ha concedit una subvenció de 10,000

duros á favor de l' Associació del Tiro nacional de Madrid.

¿No seria millor gastar aquesta suma en l' arreglo de algunas carreteras?

Perque tiro nacional son també 'ls tiros de mulas que s' hi atascan y no poden treure l' carro de las fangueras.

Un govern que blasona de liberal com el que disfrutem avuy, té en projecte la formació de un *escalfón de capellans d' Institut*, segons el qual en recompensa d' ensenyar la doctrina cristiana, tindran dret á sous fixos que podran arribar fins á 2,500 missas.

Ara compremem perque 'ls ensotanats ab la teula al cap tenen la forma de barrina.

¿No saben perqué?

Perque allá hont se fican, cargolant, cargolant, obran forat.

Molt mes quan barrinan sobre una fusta tan corcada com la que representa en Sagasta y 'ls seus companys de tiberi.

En Moret continua santificant las festas, ab els ápatos que vé oferint per tandas als diputats.

Cada diumenje n' fá seure tres dotzenas á la taula del restaurant de L' Hardi, obsequiantlos ab un cubert de vuit duros.

No es de creure que las notas del restaurant se saldín ab fondos del Congrés, perque aixó seria un abús intolerable. Val més admetre que ja qu' en Moret ho disposa, en Moret ho paga de la seva butxaca.

Pero aixís y tot...

Vaja ¿quí no recorda que algunas senmanas enera 's disculpava de certs cárrechs que varen dirigit en plé Congrés, alegant la seva modesta posició?

¿Quí ha olvidat que vá dir llavoras que no possehia més que una casa y encare hipotecada?

Si es aixís realment, hi ha que admirar la seva esplendides.

No tothom se resigna á tirar la casa hipotecada per la finestra.

Un recort del govern de n' Pi y Margall.

Hi havia á Lugo un governador anomenat D. Alejandro Quereisaeta.

Un dia 'l bisbe vá dirigit un ofici queixanse de de una insignificancia de res, y firmant: «Pedro, obispo.»

El Sr. Quereisaeta li vá respondre ab un altre ofici firmat: «Alejandro, gobernador.»

El bisbe prenent la firma de la resposta per una irreverencia, vá acudir á n' en Pi y Margall, qui, com es natural, va dirimir la qüestió, dihent que ab el mateix dret ab que 'l bisbe firmava Pedro, 'l governador podia firmar Alejandro, dat que á Lugo no existia cap altre Pedro, bisbe, ni cap més Alejandro, governador.

En Weyler está empenyat en organisar tres cossos d' exercit.

¿Tres cossos no mes?

¿Y cuántas ánimas?

En una curiosa *Historia secreta de la Cort de Isabel II*, que vé donant á llum *La Publicidad*, s' hi llegeix la següent graciosa anécdota.

Acabava de declararse la guerra de Africa, y 'l general O'Donnell, jefe de la expedició fou rebut á Palacio en audiencia de despedida.

«¿Cuánto no daría yo por ser hombre y marcharme con vosotros!» exclamó D.^a Isabel inflamada de bélich entusiasme.

Y 'l seu espós, el rey Francisco, ab la veu de doneta que tenia, cridá:

—Y yo también!

L' autor de las Memorias comenta aquesta anécdota ab las següents paraulas:

«Pero tals son las arts mágicas de la institució monárquica, que féu de D. Francisco de Asís, un capitá general del exercit espanyol.»

Lleó XIII está malalt. Y si se sosté, retardant tot lo possible 'l seu últim viatge, es degut als bons serveys que li presta 'l seu metje Laponi.

Res d' aygua de Lourdes, ni de reliquias de Sant mes ó menos curativas. En Laponi y res mes que n' Laponi.

El qual Laponi, per mes senyas, á mes de ser un metje eminent, es republicá, lliure-pensador, y fins ¡horripilinsel fins franc-masó.

Lo qual vol dir que 'l Infalible, á trucos de retardar el mes temps possible 'l entrega de la seva ànima á Deu, no te cap reparo en entregar el séu cos

Nota extranjera



(De Le Monde Illustré)

JERUSALÉM.—Els incidents del Sant Sepulcre. En lo més fort de la batalla. (Vegís l' article *L' agarrada dels frares*: página 3.)

decrít á la ciencia y á la conciencia de un membre de la franc-masonería.

Y ara á veure si hi ha algú que s' atreueixi á negar que 'l mon es una comedia.



Malicia infantil:

—Mamá, aquests nens que dius qu' envían de París ¿cóm se fá per tenirlos?

—Hi ha que comprarlos.

—No ho crech pas.

—¿Y per qué no ho creus?

—Perque 'ls pobres no tenen pas diners, y tenen mes nens que 'ls richs.

Convidat á casa de un amich qu' es molt sort, li diu un seu antich camarada:

—Noy, tens una dona encantadora. No n' hi ha un' altra á Europa.

El marit creyent que li parla de la sopa, li respón ab tota la bona fé:

—Si; pero s' ha de bufar; sino, crema.

SOLUCIONS

Á LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.^a XARADA.—*Mo na da.*
- 2.^a ANAGRAMA.—*Llus—Ulls.*
- 3.^a TRENCA-CLOSCAS.—*La Campana de Gracia.*
- 4.^a TERS DE SILABAS.—*CI RE RA RE TRA TO RA TO LI*
- 5.^a GEROGLÍFICH COMPRIMIT.—*Dossis.*

Han endevinat totas ó part de las solucions del número passat els caballers: Joan Massó Amillach, A. M., Lerroista, Vera Miserachs, Alejandro Herrera, Antoni Feliu, Felip Barata, Bisiliskoff, Jaime Carreras, S. A. Botella. Dos separatistas de la Rosa, Noy de las mostres y Lo Noy Gran.

ENDEVINALLAS

XARADA

Al qu' es golós molt li agrada
pera postres *quarta* ab una,
sobre tot si se la menja
de tres dos com sempre 's busca.
Atacat de *tersa-primo*
entre la gent rica abunda,
malehint á tots els metjes
per que no li troban cura.
Y 'l Tot es una ciutat
antigua de Catalunya.

E. ZOLA Y B.

ANAGRAMA

Volgent tallá una *total*,
en Quimet, lo llenyater,
una grossa *tot* va fer
en lo tall de sa dextra.

J. BOSCH ROMAGUERA

TRENCA-CLOSCAS

CINTA R. SELLARÉS

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo títul d' un aplaudidíssim drama catalá.

ANTONI RELIN

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Un gran poeta.
- 1 2 6 4 7 8 2.—Poble catalá.
- 1 2 4 5 8 2.—Carrer de Barcelona.
- 1 2 6 6 7.—Vehícul.
- 1 2 3 3.—Carrer de Barcelona.
- 6 2 3.—Moneda.
- 7 6.—Títul d' una comedia.
- 2.—Vocal.

ANTONI FELIU

GEROGLÍFICH

D

S R

L

A

ANTONI FELIU



Caballers: Un anticlerical, M. S. Noy de la casa, Micarella, Negrito de la Fonteta, A. M., Lerroista, Una societat anónima, Enrique Rius, Juanito, F. Batlle, Un enigmista, Antoni Feliu, Atacador, Un de Ulldona, E. Gerubern, Un dependant, Jaime Carreras, J. Massaguer S. y Lo Noy Gran: Un altre dia estarem més afortunats.

Caballers: Felip Barata, A. Camp Hpá, Pere Carreras: Tots tres van bé.

Caballer: Joan Bébé: Malament, malament senyor Bébé.—J. P. y E.: Un parell y no més.—Eudalet de la Taberna: La *intima* resulta una mica tabernaria.—Andrésito: No varem dirli res del sonet perque estava bastant bé y l' hauríam destinat al número si hi hagués capgut. Els versos d' avuy son fàcils pero tenen poca primera materia.—J. Camps y Campanyá: Ho sentim, pero no 's pot utilisar.—J. Miró: Casi, casi lo mateix.—Llorens Fransi: Ni en paper timbrat de *El Liberal*; ja ho veu.—A. D.: Entra en cartera; al seu día determinarém.—Joseph Roselló: Gracias, veurem de ferli anar.—Juli Vert: Hi falta el gustet del all.—Sanch de Cargol: Suposo que haurá rebut els Almanachs. Respecte á la indemnissació vosté dirá. Pel demés, aquestas cosas passen cada sovint y no hi entra may la picardía que vosté vol suposar.—J. Basimarti: Si no fossin d' un *verde persiana* tan pujat...—Un Llibertari de modos y vergonyas: ¡Quants ne va deixá 'l rey Herodes!—F. Barba: Está escrit ab cert desenfadó y anirá aixís que 'l término arribi á cero.—Rosali: D' aquest *himne* que 'ns envía á *Els Segadors* veritables no hi vá gran diferencia.—Joan Berenguer: Llegit novament l' article, hi trobém molts pèls que 'ns privan d' insertarlo: ho sentim, pero es alló...—Casimir B. de Cutó: Aixó va dirho ab molta mes gracia el nostre dibuixant Apeles Mestres.—Arch y Obradors (Sabadell): No pot aprofitarse'n cap.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8.
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

ALMANACH

DE

LA

CAMPANA

DE

Gracia 1902

¡JA HA SORTIT!

Almanach de La Campana de Gracia

pera 1902

Ilustrat per las primeras firmas del caricaturisme * Escrit pels mes coneguts escriptors avansats

Caricaturas, retratos, notas satíricas, revista gráfica del any.—Articles polítichs, versos humorístichs, estudis socials, quentos, epigramas

Cuberta anti-clerical, tirada en colors

L' Almanach de LA CAMPANA forma un bonich tomet d' unas 200 páginas

Preu: DOS rals

¡Ha sortit! * SE VEN PER TOT ARREU * ¡Ha sortit!